Lieta Nr.115013316
106AA-108/16-5

SPRIEDUMS

Jelgavā, 2016.gada 2.novembrī

Zemgales apgabaltiesa
šādā sastāvā:
tiesnese referente D.Skrauple,
tiesneši J.Siliņš, I.Akmeņlauka

apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. D/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmās daļas sakarā ar Jelgavas prokuratūras prokurores L.Buginas apelācijas protestu par Jelgavas tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedumu, un

konstatēja:

2016.gada 6.maijā Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektore Valsts amatpersona sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC128755 par to, ka 2016.gada 13.aprīlī plkst.10^{35} /adrese/ starp Jelgavas cietuma 1. un 8.sargtorni /pers. D/ kopā ar /pers. F/ mēģinājuši nodot personām, kuras atrodas brīvības atņemšanas vietā "Jelgavas cietums", divus vīstokļus, kuros atradās aizliegti priekšmeti – 6 mobilie telefoni, 2 interneta adapteri, 2 SIM kartes "zelta zivtiņa", 2 USB vadi un vada gabals ar mobilā telefona lādētāja kontaktu, pārmetot katrs pa vienam vīstoklim ar aizliegtajiem priekšmetiem pāri Jelgavas cietuma nožogojumam.

Secināts, ka /pers. D/ izdarījis pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmajā daļā.

/pers. D/ administratīvā pārkāpuma protokolu nav parakstījis, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $248.^{1}$pantu tas sastādīts bez viņa klātbūtnes. Protokola eksemplārs 2016.gada 6.maijā pa pastu nosūtīts uz /pers. D/ deklarēto dzīvesvietas adresi.

Ar Jelgavas tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmajā daļā, izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 3 diennaktīm.

/pers. F/ saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmās daļas ar Jelgavas tiesas 2016.gada 24.maija spriedumu (l.l.32-33).

Par Jelgavas tiesas spriedumu Jelgavas prokuratūras prokurore L.Bugina iesniegusi prokurora protestu, kurā lūgusi atcelt spriedumu daļā par soda noteikšanu /pers. D/ un šajā daļā nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesai. Spriedums stājies spēkā 2016.gada 4.jūlijā, sods - administratīvais arests nav izpildīts. 2016.gada 29.septembrī Jelgavas tiesa, konstatējot, ka administratīvais arests piemērots pretlikumīgi, lūgusi apturēt sprieduma izpildi šajā daļā.

2016.gada 29.septembrī Jelgavas prokuratūra saņēmusi informāciju no Jelgavas tiesas „Par protesta iesniegšanu spriedumam daļā par pretlikumīgi piemēroto administratīvo sodu" jautājuma izvērtēšanai par prokurora protesta iesniegšanu. Izvērtējot saņemto informāciju, iepazīstoties ar administratīvās lietas materiāliem, prokurore secinājusi, ka ir pamats prokurora protesta iesniegšanai.

Prokurore protestā norādījusi, ka /pers. D/ nodarījums pareizi kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmās daļas, bet sods - administratīvais arests noteikts nelikumīgs, jo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.pantā šāds sods nav paredzēts, līdz ar to Jelgavas tiesa, nosakot nelikumīgu sodu, pārkāpusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 31. un 32.panta prasības. Tādējādi tikušas apdraudētas personas pamattiesības uz brīvību un personas neaizskaramību.

Lietas dalībnieki viedokli par Jelgavas prokuratūras prokurores L.Buginas protestu nav iesnieguši.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, iepazinusies ar Jelgavas prokuratūras prokurores L.Buginas protestu, pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar Latvijas

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu protestu iespējams izskatīt rakstveida procesā. Tiesa atzīst, ka Jelgavas prokuratūras prokurores protests ir pamatots un apmierināms, tāpēc Jelgavas tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. D/ noteikto sodu un šajā daļā taisāms jauns spriedums, grozot soda mēru.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme pareizā lietas izlemšanā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pants noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pilnībā pierādīts, ka /pers. D/ mēģinājis nodot personai, kura atrodas brīvības atņemšanas vietā, no pārbaudes paslēptus priekšmetus, kas nav iekļauti Ministru kabineta noteikumu Nr.423 *"Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi"* 11.pielikumā „Priekšmeti, kurus atļauts nodot sūtījumos un pienesumos", līdz ar to viņa darbības pareizi kvalificētas kā administratīvs pārkāpums pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmās daļas.

No lietā esošā 2016.gada 13.aprīļa administratīvās aizturēšanas protokola un /pers. D/ 2016.gada 13.aprīļa paskaidrojumiem redzams, ka viņš atzinis savu vainīgumu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Izvērtējot konkrētās lietas apstākļus, Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka lietā netiek apstrīdēti administratīvā pārkāpuma apstākļi, bet ir strīds par tiesību normas pārkāpumu, piemērojot sodu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.pantu par naudas, korespondences, pārtikas produktu, alkoholisko dzērienu, kā arī citu vielu, izstrādājumu un priekšmetu nelikumīgu, no pārbaudes noslēptu nodošanu vai mēģinājumu jebkurā veidā tos nodot personām, kuras ievietotas aizturēto turēšanas vietās, iepriekšējā apcietinājuma vietās, brīvības atņemšanas vietās, - uzliek naudas sodu līdz 70 *euro*, konfiscējot šīs vielas, izstrādājumus un priekšmetus.

Jelgavas tiesa /pers. D/ piemērojusi administratīvo arestu uz 3 diennaktīm, norādot, ka soda mērķa sasniegšanai viņam piemērojams administratīvais arests Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta panta pirmās daļas sankcijā paredzētajā apmērā, kas samērīgs ar pārkāpumu un atbilst audzinošam raksturam.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka, uzliekot sodu, tiesai jāņem vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmajā daļā noteiktais, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu stingrā saskaņā ar šo kodeksu, kā arī jāņem vērā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta otrās daļas nosacījumiem.

Savukārt saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 31.panta pirmo daļu administratīvo arestu nosaka un piemēro tikai izņēmuma gadījumos par atsevišķiem administratīvo pārkāpumu veidiem uz laiku no 1 līdz 15 diennaktīm.

Pirmās instances tiesa, piemērojot /pers. D/ sodu, kas nav paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmās daļas sankcijā, pārkāpusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 31. un 32.panta prasības, kā arī Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 5.panta pirmo daļu, kas noteic, ka ikvienam cilvēkam ir tiesības uz brīvību un personas neaizskaramību. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 5.panta pirmās daļas apakšpunktu noteiktajos gadījumos un likumā noteiktā kārtībā.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas pastāvīgajā tiesu praksē par Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 5.pantu nostiprināts, ka visa veida brīvības atņemšana ne tikai jābalsta uz vienu no minētā panta a. līdz f. apakšpunktiem, bet tai arī jābūt „likumīgai" (*2013.gada 21.oktobra spriedums [Lielā palāta] lietā Del Rio Prada pret Spāniju, iesnieguma Nr.42750/09*).

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}panta piektā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa ievēro šā kodeksa divdesmit trešajā "a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību, savukārt divdesmit trešās "a" nodaļas 289.^{12}panta otrās daļas 4.punkts noteic, ka tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Līdz ar to Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka Jelgavas tiesas spriedums kā nelikumīgs atceļams daļā par /pers. D/ noteikto sodu, un šajā daļā taisāms jauns spriedums, grozot soda mēru attiecīgā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa panta sankcijas ietvaros.

Lemjot par /pers. D/ piemērojamo sodu, Zemgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta otro daļu ņem vērā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Tiesa ņem vērā, ka /pers. D/ uzskatāms par administratīvā pārkāpuma izdarīšanas organizatoru, jo tieši viņš iegādājies lietā izņemtos priekšmetus, iesaiņojis tos un organizējis to nodošanu ieslodzījuma vietā esošai nenoskaidrotai personai, nododot vienu iesaiņojumu pārmest /pers. F/, pārmetot iesaiņojumus pāri cietuma teritorijas žogam, kas vērtējami kā atbildību pastiprinoši apstākļi.

Atbildību mīkstina apstāklis, ka /pers. D/ atzinis savu vainu, nožēlo izdarīto.

Jāņem vērā arī, ka /pers. D/ agrāk tiesāts, sodāmības nav noņemtas vai dzēstas, administratīvi sodīts (l.l.24), uzliktais

naudas sods nav izpildīts. Algotu darbu nestrādā, apgādājamo nav.

Vērtējot augstākminētos apstākļus to kopumā, Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka soda mērķa sasniegšanai /pers. D/ piemērojams maksimālais attiecīgā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa panta sankcijā paredzētais naudas sods 70 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz teikto, vadoties no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6},289.^{12},289.^{21},289.^{22}panta, Zemgales apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Jelgavas tiesas 2016.gada 6.jūnija spriedumu daļā par /pers. D/ noteikto sodu**.**

Sodīt /pers. D/ par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 178.panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ar naudas sodu 70 *euro* apmērā.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese referente D.Skrauple

Tiesneši J.Siliņš

I.Akmeņlauka